

Posudek bakalářské práce

Jakub Hambálek: *Cenzura internetu v Číně*

Předkládaná bakalářská práce se zabývá vysoce aktuálním tématem státní cenzury internetového obsahu v současné Číně. Téma to není aktuální pouze díky své důležitosti pro čínský vnitropolitický vývoj jako takový, ale dotýká se obecněji tematiky regulace internetu, cenzury v autoritářských a hybridních režimech, stejně jako abstraktnějších úvah o možných a přípustných limitech svobody projevu ve všech typech politických režimů. Autor se rozhodl zodpovědět výzkumnou otázku, zda je stále větší rozšíření využívání internetu čínskými občany prostředkem demokratizace veřejné debaty, či spíše upevňuje cenzury a slouží jako nástroj státní propagandy.

Nejprve autor stručně vysvětluje základní koncepty jako cenzura a propaganda. Následně se věnuje metodice své práce, kde poměřuje současný stav ohledně cenzury internetu atributy propagandy předložené Jowettem a Donellovou. Nejprve autor předkládá čtenáři základní charakteristiku internetového prostředí v Číně, spolu s řadu údajů o uživatelích z politického i sociologického hlediska. Podobně tak se věnuje státním aktérům, kteří cenzuru provádějí, přičemž práce rovněž obsahuje analýzu technických prostředků, jak konkrétně je cenzura internetu prováděna. To je na řadě míst doprovázeno konkrétními příklady. Speciální pozornost autor v práci věnuje prostředí sociálních sítí a reakcí jejich uživatelů na státní cenzuru internetu a šíření státní propagandy na něm. Autor rovněž v práci reflektuje poslední vývoj v této oblasti, který se odehrál od doby nástupu Xi Jinpinga k moci, jakožto nejvýznamnějšího současného představitelé Komunistické strany Číny.

Obecně lze říci, že se jedná o kvalitní práci, která jak po informační, tak analytické stránce přináší řadu vhledu do autorem zkoumané problematiky. Autor široce využívá obrázků, grafů a diagramů a poskytuje tak čtenáři řadu ilustrací k tvrzením a analytických závěrů v textu obsaženým. Práce je logicky strukturována a psána čtivým jazykem, i když na řadě míst má text charakter spíše žurnalistického zaměření než akademického textu. To nic nemění na výpovědní hodnotě předkládané bakalářské práce. K práci mám dvě následující výhrady.

1) Autor v práci nedostatečně reflektuje institucionální prostředí v Číně, které slouží k provádění cenzury a šíří na něm státní propagandu. V práci bych očekával větší vhled do toho, které státní instituce cenzuru provádějí a jaké je jejich postavení v institucionální struktuře čínského státu. To má vliv například na hodnocení velice rozšířené sebe cenzury veřejně činných osob. Také bych uvítal alespoň nějaké stručné srovnání čínského přístupu k internetu s přístupem některých autoritářských či hybridních režimů (např. současného Ruska).

2) Závěr kvalitativně neodpovídá zbytku bakalářské práce. Pokud autor metodologicky rozlišuje jednotlivé atributy propagandy, v závěru měla být obsažena diskuse, do jaké míry čínský režim tyto jednotlivé body naplňuje, protože autor implicitně pracuje s tvrzením, že tomu tak je. Také se domnívám že není v práci dostatečně reflektována problematika malého vlivu internetu na demokratizační aktivity.

Výše zmíněné dva kritické body nic nemění na tom, že autor předložil zajímavý a čtivý text, který se týká aktuálního tématu, které není výlučně problematikou autoritářských států, jak dokládá například současná diskuse ohledně desinformačních jevů a alternativního zpravodajství v Česku i ve světě. Práce je zpracována kvalitně a mně nezbývá nic jiného než ji doporučit k obhajobě.

V Hradci Králové, 17. 8. 2017

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.